

Verksamhetsberättelse

Sveriges Spelmäns Riksförbund Verksamhetsåret 1/1 2020 - 31/12 2020

Styrelsen har under året bestått av:

Hadrian Prett	Stockholm	Ordförande
Kristina Berneholm	Hjo	Vice ordförande
Birgitta Linder	Örebro	Kassör
Annelie Westerlund	Alingsås	Sekreterare
Siw Burman	Lycksele	Ledamot
Astrid Selling	Jernavik	Ledamot
Christin Gudmundsson	Falun	Ledamot

Medlemmar

Vid verksamhetsårets slut bestod förbundet av 5 474 medlemmar fördelade på 23 st landskapsförbund runt om i landet. Vår medlemstidning Spelmannen går ut till alla våra anslutna medlemmar och vid sidan av dessa finns även 51 prenumeranter + 17 bibliotek.

Styrelsen

Styrelsen har under året haft 5 protokollförda möten förutom det konstituerande mötet vid förbundsstämman, 3 under våren och 2 under hösten.

Förbundsstämman 2020

På grund av det rådande pandemiläget beslutades att SSR:s förbundsstämma skulle hållas via Zoom. Årsstämman hölls den 26 april och flöt på bra utan tekniska problem med Ingela Thalén vid klubban och med Anna Lindblad och Patrik Andersson Tidman som skötte om det praktiska runt om. 43 delegater deltog i mötet.

Ekonomi

Ekonomi redovisas i separat bilaga med det ekonomiska utfallet samt revisorernas berättelse.

Förbundskansliet

SSR:s kansli huserar i den sörmländska idyllen Malmköping. Arbetet fortgår med administrativa uppgifter, viss ekonomihantering samt service till SSR:s styrelse och alla medlemmar. Kontoret är öppet på vardagar och kontaktas via mail eller telefon.

Spelmannen

Spelmannen har under året utkommit med fyra nummer om 32 sidor vardera. Tack vare ett generöst bidrag av leksandsspelmannen och formgivaren Johan Björnsrud gjorde tidningen en genomgripande modernisering av layouten inför året som också väckt uppmärksamhet. Under året publicerades en artikelserie av Sofia Lilly Jönsson, #Spelman2040, en och välskriven framtidsvision där många i spelmansrörelsen intervjuats. Corona-situationen påverkade förstås annonstillströmningen negativt liksom antalet arrangemang att skriva om. Med god hjälp av många av förbundets medlemmar så har dock Spelmannen under året fyllts av intressant material från hela landet. En stimulerande effekt av pandemin som redaktören hoppas skall leva vidare i framtiden.

Folk & Världsmusikgalan 2020

2020 skulle Folk & Världsmusikgalan komma tillbaka efter en andhämtnings- och omstruktureringspaus 2021. Allt såg också bra ut väldigt länge men några veckor innan galan skulle gå av stapeln dök oroande rykten om ett kinesiskt virus upp. Detta föranledde arrangerande RFoD med partners att i sista stund ändra förutsättningarna radikalt men ändå få till en gala med levande musik och möjlighet att hylla pristagare. Seminariedelen ställdes in och antalet artister minimerades. En mängd kringarrangemang under galaveckan ställdes in. Galan flyttade från stora salen på Musikaliska i Stockholm till Stallet den 14 mars där Ale och Anna Möller var briljanta konferencierer inför en liten publik men en betydligt större framför skärmarna runt om i landet. Sju priser delades ut till Brita Björs (årets artist), Triakel (årets grupp), Sara Ajnnak (årets utgåva), Genuine Mezzuga (årets nykomling), Tina Quartey (årets trad), Sing a song fighters (årets arrangör) och så Lars Farago (årets hederspris). Pelle Björnert fick STIM:s speciella pris till årets kompositör

Försäkringsgruppen

Försäkringsgruppen bestod 2020 av Göran Jönsson, Sven Roos och Patrik Andersson Tidman. Sven Roos lämnade under året över ansvaret till Johan Eriksson, också han från Dalarnas spelmansförbund. SSR vill rikta ett stort tack till Sven Roos för gediget arbete och engagemang.

Gruppen har haft god kontakt under året. Diskussioner har förts kontinuerligt om utveckling och förbättringar kring försäkringen. Produktbladet har fått delvis ny design och info har rättats till. Vi har haft ett möte med Folksam under året och träffat representanterna som handhar försäkringen, Lars G Rydberg och Ritva Nuutinen. Musikinstrumentförsäkringen fungerar bra och är mycket uppskattad av våra medlemmar.

Hemsidan

Den nya (sedan 2018) hemsidan fungerar fint och har fått god respons hos våra medlemmar. Underhållet av den har varit enkelt och inga stora förändringar har gjorts. De fria bilder vi hade på hemsidan är nu utbytta mot nya bilder som vi äger. Vi anlidade fotografen Mia Marine som i samråd med folkmusikkonsulenten tog fram nya bilder. Dessa bilder kommer vi att använda i marknadsföring och PR-material. Tex beställde vi en ny roll-up med en av de nya bilderna.

Rikskurser

Under 2020 var det flera som tvingades ställa in sina planerade kurser. Det var dock 3 kurser som kunde genomföras: Tonlägrets vinterkurs i januari (Medelpads folkmusikförbund), ungdomsläger på Ransbergs Herrgård i augusti (Värmlands spelmansförbund) samt Folkmusikläger för barn och ungdom (Östergötlands spelmansförbund), sammanlagt 83 spelglada ungdomar deltog på dessa kurser. Vi hoppas att fler kan återgå till det "normala" under 2021 och vill passa på att uppmana fler landskapsförbund att söka detta bidrag för att utveckla sin ungdomskurs-verksamhet. Ta kontakt med folkmusikkonsulenten vid frågor och för mer information.

Halvårsträffen

Den 21 november hade vi halvårsträff, denna gång helt digitalt via zoom. Med deltagare från Västerbotten, Jämtland, Dalarna, Västmanland, Stockholm, Örebro, Gotland, Västergötland, Bohuslän samt SSR:s kansli blev det en bra diskussion där vi avverkade ämnen såsom:

Vad man har för syfte som spelmansförbund/folkmusikförbund 2020, tillväxten av medlemmar, finansiering, alternativa lösningar till fysiska möten under pandemin.

Folk at Heart 2020

Under helgen 3-4 januari på Scandic Grand Hotel i Örebro sjöngs det på minst tio olika språk och ett 50-tal olika instrument användes. 75 band/konstellationer med 344 musiker och dansare och musikanter på totalt 20 scener. Det var Folk at Heart 2020. En fantastisk bredd och smältdegel!

Folk at Heart är ett musikarrangemang i Örebro sedan 2014 som samlar enskilda musiker o band, riksorganisationer, studieförbund och näringsliv på samma arena. Och en hängiven, musikintresserad publik! Temat är "Akustisk tvådygns showcase-festival för all slags musik med folkliga rötter!

Arrangemanget innebär för många band att man kan bli "upptäckt" eller har sin debut inför publik här. Varje år deltar 2-5 artister som aldrig har spelat inför publik förut. 5-15 artistbokare finns varje år på Folk at Heart både officiella och sådana som inte talar om att de är på plats. Mycket positivt för de som deltar på scen och visar att de vill ha fler spelningar. Varje band spelar i snitt 2-3 ggr under helgen. Tanken är att spelar flera gånger så att man når så mycket publik/artistbokare som möjligt.

Syftet med Folk at Heart är att vara en stor spelfest som erbjuder många nya kontaktytor för de band som medverkar, samt möjligheter att bli bokad för flera spelningar – en plats för att nätverka och göra affärer! Det sistnämnda är något som mindre än 10% av de deltagande banden utnyttjar.

Ett av de extra inslagen för artister och bokare är den mycket populära mingelträffen för artister och arrangörer. Ett 40-tal besökte det 2020. Syftet är att på ett konkret sätt ge möjlighet till att göra affärer direkt på plats. Coronaeländet har troligtvis lagt sordin på stämningen efter Folk at Heart.

Folk at Heart arrangeras av Acoustic Folk Örebro AB, Sveriges Spelmäns Riksförbund och Kulturens Bildningsverksamhet.

Kulturens

Varje år upprättar Kulturens och SSR en handlingsplan för genomförandet av en rad gemensamma satsningar med målet att utveckla och erbjuda aktiviteter till medlemmarna.

Genom vår samverkansorganisation Nationella Rådet som består av SSR, ESI, Svenska Folkdansringen och RfoD har vi som ambition att ha fortlöpande diskussioner om gemensamma satsningar tillsammans med Kulturens. Folk- och Världsmusikgalan genomfördes men blev digital och arbetet med VMoD fortlöpte i minskad omfattning men nya tag kommer att tas under 2021. Dans- och Spelmansstämman i Kungsträdgården ställdes in.

I början av året genomförde SSR och Kulturens arrangemanget Folk at Heart och senare även ett antal rikskurser, alla som fysiska möten. När Covid-19 drabbade oss i mars 2020 blev många planerade aktiviteter inställda som tex Spelmansböcker. SSR och Kulturens har under året kartlagt behoven och vad som behöver tas fram gällande konceptet Spelmansböcker. Planen och förhoppningen är att arrangemanget kan genomföras 2021 tillsammans med Smålands Spelmansförbund.

Omställningen till ett digitalt arbetssätt innebar ett för många annorlunda sätt att mötas och tillsammans med Kulturens genomfördes en uppskattad webbaserad halvårsträff för ordföranden i våra landskapsförbund.

Ett annorlunda år fyllt med svårigheter men även nya möjligheter med webinarier, digitala möten och utbildningar.

Mer info finns på www.kulturens.se

Världens Musik och Dans (VMoD) i Västerbotten

Världens Musik o Dans är en satsning på folkmusik/världsmusik och folkdans/världsdans som startades i Skåne och i Västra Götaland hösten 2008. Sedan dess har projektet vuxit, flyttat runt och genomförts i flera olika regioner. Projektet arrangeras av Sveriges Spelmäns Riksförbund som är projektansvarig samt Svenska Folkdansringen, Riksförbundet för Folkmusik och Dans samt Eric Sahlström Institutet, och Kulturens Bildningsverksamhet. Senast arrangerades VMoD i Västmanland och då var den regionala samarbetsparten Västmanlandsmusiken. VMoD huvudsakliga mål är att synliggöra folk- och världsmusik samt folk- och världsdans och göra genren tillgänglig för fler. Detta uppnås genom att väcka intresset hos fler, speciellt ungdomar och hjälpa redan aktiva utövare att utvecklas. I Sverige finns så mycket fantastisk musik och dans från Sverige och andra delar av världen som VMoD genom sin verksamhet vill ge alla möjlighet att ta del av. Från januari 2016 och fram till och med december 2017 pågick VMoD i Västmanland. Under hösten 2019 sattes en förstudie igång med Umeå som centralort för att undersöka möjligheterna att förlägga VMoD i Västerbotten. Förstudien gjordes av Jimmy Thorsell som också kommer att vara projektledare.

Under 2020 har projektet sysslat med förberedande av ansökningar, kartläggning av behov och kontaktskapande med arrangörer och utövare.

ETHNO

Folkmusikens hus försökte i det längsta se till att ett Ethno blev av 2020 men till slut var även Ethno tvunget att ställas in. Liksom den stora jubileumsfestivalen EthnoFest som skulle ha ägt rum i direkt anslutning till Ethno i Rättvik första veckan i juli.

Varje höst åker en grupp från årets Ethno ut på en två veckor lång turné i Sverige och här hoppades Ethno i det längsta att en sådan skulle kunna genomföras under november. En grupp från tidigare Ethnoläger var utsedd, konserter var bokade men när hösten kom och en ny våg tog fart så var man tvungna att ställa in även Ethno On The Road.

I stället har svenska Ethno under året engagerat sig i starten av ett nytt Ethno i Palestina 2021, planerat för en nordisk Ethnoturné, inlett ett samarbete med Ethno Frankrike om ett framtida projekt samt deltagit i det internationella arbetet i nätverket Ethno World bla kring deltagarsäkerhet och krishantering. Planeringen har också inletts inför en satsning på olika ursprungsbefolkningar på Ethno 2022.

Samspelshelgen

Tyvärr blev detta arrangemang inställt pga Covid-19-restriktionerna.

Dans o Spelmansstämman i Kungsträdgården i Stockholm

Tyvärr blev detta arrangemang inställt pga Covid-19-restriktionerna.

Projekt Spelmansböcker

Gamla notböcker och uppteckningar fortsätter att fånga människors intresse. Det kommer kontinuerligt nya inspelningar och försök till att levandegöra äldre musikmaterial. Projektet Spelmansböcker initierades just pga. denna vilja och ambition 2017.

SSR är huvudansvarig tillsammans med Kulturens bildningsförbund och planerar och genomför projektet tillsammans med olika landskapsförbund över hela Sverige kring det lokala materialet. Det kan innehålla både musiken och dansen och kan/bör varieras mellan de olika arrangörerna. De första 3 arrangemangen genomfördes redan 2017. Under 2018 hade projektet en programpunkt under notbokskonferensen i Växjö, en workshop under Folk och Världsmusikgalan i Norrköping och en helgkurs på Tommelilla folkhögskola med Sven Midgren som lärare. Under 2019 arrangerades Spelmansböcker i Borghamn och där samarbetade Östergötland, Närke, Södermanland och Västmanlands spelmansförbund. Kursen innefattade musik, dans och föreläsningar. Initiativet har utvecklats av Astrid Selling tillsammans med Sven Midgren.

Projektet planerades att genomföras 2020 tillsammans med Småland, Skåne och Blekinges spelmansförbund men gick inte att genomföra pga pandemin utan projektgruppen beslutade att flytta fram arrangemanget till 2021.

Nationella samverkansrådet för folkmusik och dans

Under 2020 har samverkansrådet förändrat sitt sätt att arbeta inom genren Folk och världsmusik/dans. Arbetet fortsätter naturligtvis för att synliggöra genren och professionalisera och förbättra möjligheterna för utövare och artister inom genren. Samarbetsformen har förändrats inom rådet och medlemmarna fortsätter att diskutera Folk & Världsmusikgalans framtid, dess utformning och utveckling detsamma gäller Dans- och spelmansstämman i Kungsträdgården och projektet VMoD.

Konkreta projekt leds och administreras av någon av rådets medlemmar, Dans- och spelmansstämman i Kungsträdgården leds och administreras av Folkdansringen, Riksföreningen för Folkmusik o Dans projekterar Folk- och Världsmusikgalan och Sveriges Spelmäns Riksförbund driver VMoD (Världens Musik och Dans).

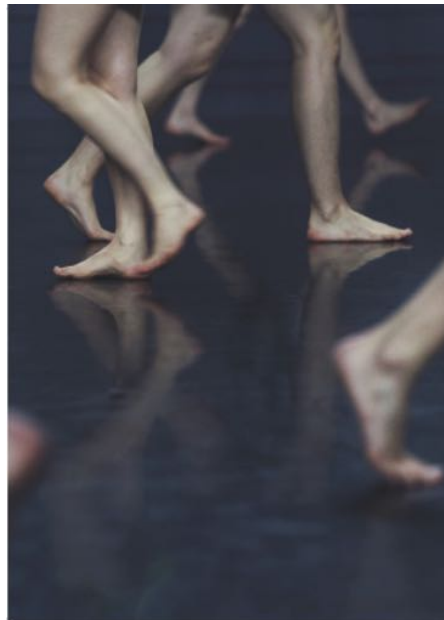

Samarbetsnämnden för folklig dans

SSR är en av medlemmarna i Samarbetsnämnden för folklig dans består av nationella dansorganisationer och institutioner.

Följande är representerade vid styrelsemöten: Svenska Folkdansringen, Folkmusikens hus i Rättvik, Inst för kulturvetenskaper (Göteborgs universitet), Riksförbundet för folkmusik och dans (RFOD), Smålands musikarkiv, Sveriges spelmäns riksförbund (SSR).

Under 2020, pandemiåret, öppnade vi för dansprojekt (amatörer, proffs och organisationer) att söka pengar från nämndens fond. Det kom in ca 40 ansökningar att dela på 100 000 kr. Nämnden valde att försöka dela ut medel brett till så många projekt som möjligt, som vill stärka folkdansen eller utveckling av folkdans. Medlen får nyttjas under 2020 och 2021.

Landet runt

Under detta pandemidrabbade år har mycket av den verksamhet som planerats varit tvunget att ställas in. En del hanns ju med att genomföras innan regler och rekommendationer ändrades men mycket har skjutits på framtiden.

Runt om i landet har olika satsningar ändå gjorts:

Västmanlands Spelmansförbund fortsatte under 2020 sitt samarbete med Västerås Stads-bibliotek i form av arrangemanget Spelhörnan. Enskilda och grupper av spelmän, huvudsakligen medlemmar i förbundet, bereds tillfälle att under opretentiösa former presentera sin musik för en publik som kanske inte så ofta får möjlighet – eller tar sig möjligheten – att lyssna till folkmusik. Under 2020 har följande spelmän och grupper framträtt.

- Ingela Ader
- Västerås Spelmansgille, spelmän med durspel och munspel
- Aros Spelmän

Antalet tillfällen blev i hög grad reducerat på grund av de restriktioner som föranleddes av Corona-19-pandemin.

--

I **Norrbottens spelmansförbund** så här i corona tider får man hitta på lösningar för att kunna spela tillsammans om medlemmarna kommer från två olika länder. Gränslösa spelmän spelar på var sin sida av coronagränsen på Victoriatorget i Haparanda-Torneå.

--

Blekinge spelmansförbund anordnade den 11/1 en Knutsfest med knytkalas i Slöjdhuset, Ronneby. Ca 55 deltagare spelade, dansade, åt och hade trevligt tillsammans hela kvällen. I år hade flera bidrag till låttävlingen kommit in. Till vinnare utsågs Nathan Bissette med en engelska. Även ett hedersomnämmande delades ut till den unge spelmannen Erland Borgehed Jonzon som inkommit med ett bidrag.

Västergötlands spelmansförbund satsade på en digital kurs i april med Jenny Gustafsson som ledare. Kursdeltagarna fick via filmlänkar på Youtube förkovra sig i den västgötska folkmusiken. Varje låt fanns i 2-3 olika varianter och det blev 2-3 låtar varje vecka under 4 veckors tid. En mycket uppskattad kurs att döma av deltagarantalet - hela 133 st med stor spridning över Sverige, Norge, Danmark, Finland och Tyskland. En liknande kurs i fysisk form hade kanske lockat 25-30 deltagare så alltså en mycket lyckad satsning!

En annan av Västergötlands digitala satsningar var Ornungastämman som arrangerades tillsammans med Svältornas forminnesförening. Den planerade spelmansstämman formades om till anpassad konsert- och workshopserie och genomfördes bland annat som en drive-in-konsert med musikerna på en flotte i Ornungasjön och med livekonserter för tillåtna 50 personer i publiken utomhus som samtidigt live-streamades, med till idag sammanlagt 23 000 visningar! Stämmans slogan för året var: Musikalisk närhet på avstånd (Jenny G)

--

Stockholms spelmansgille har, som de flesta andra, haft en mycket begränsad verksamhet med fysisk närvaro, mindre grupper etc. Men spelade utomhus i Vitabergsparken under ledning av Gillets spelledare Allan Westin samt under augusti i Rålambshovsparken. De har även startat upp en digital verksamhet som nu är i full gång som komplement till de träffar vi har med begränsat deltagarantal. Noter skickas ut via mejl med månadens låtar tillsammans med ljudfiler som ligger på hemsidan.

--

Genom ett ekonomiskt bidrag till resa och uppehälle, medverkade **Ångermanlands Spelmansförbund** tillsammans med Härnösands spelmansgille, under ledning av Knapp Bertil Eriksson, i ett framförande av låtar från Ångermanland till dans på Umefolk 21 februari. De 12 låtarna presenterades i ett litet spelhäfte, som finns att tillgå för intresserade.

--

Ungdomsgruppen i **Uplands spelmansförbund** Uplands låtverkstads verksamhet har fortskridit och genomförts med hjälp av videolänk. USF har representerats av Fredrik Rådma.

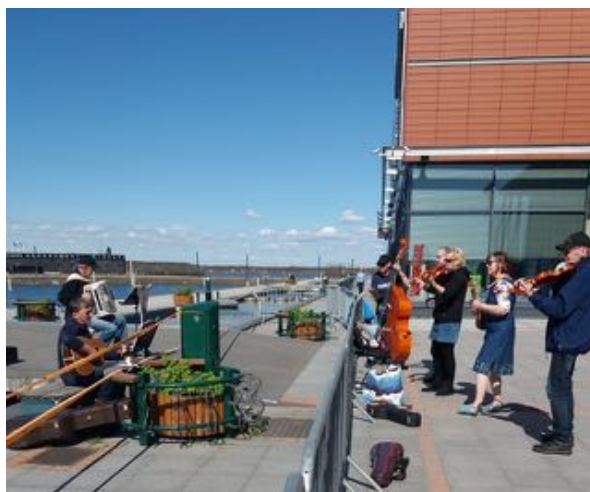
Gästriklands spelmansförbunds stora åtagande under året var resan den 12 september i Spel-Stinas fotspår från födelsen i Hedemora till hennes död i Torsåker med två konserter under dagen på två olika platser varav den första hölls i Fline Bygdegård i Hedemora kommun. Den avslutande konserten för dagen hölls i Torsåkers bygdegård, där också årets Spel-Stinamedalj utdelades. Båda konserterna framfördes av SPEL-STINOR

--

När man tvingades att ställa in TON 2020 beslutades att i stället arrangera en låtkurs som skulle gå att genomföra under de då rådande Covid-19-restriktionerna. **Medelpads folkmusikförbund** hyrde Sundsvalls Kulturskola och den 15 juli ledde Christian Cuadra, sopransax, och Magdalena Eriksson, fiol, 15 personer i åldrarna 8-74 på fiol, gitarr, klarinett, kontrabas, elbas, slagverk och fagott. Det var ett mycket efterlängtat och uppskattat arrangemang.

--

Västerbottens spelmansförbund har tillsammans med **Norrbottens Spelmansförbund** en livaktig Facebooksida med nästan 400 medlemmar, dvs. fler medlemmar än dessa två spelmansförbund har tillsammans. I och med att många av våra medlemmar inte är med i denna grupp når vi ut med information till väldigt många personer som är intresserade av folkmusik i Västerbotten genom denna i kombination med Västerbottens spelmansförbunds egen tidning Spelknäppen.

I **Södermanlands spelmansförbund** drog några medlemmar igång projektet Coronakapellet, en virtuell orkester som spelat in ett par Youtube-klipp med sörmländsk musik. Varje medlem har filmat sig själv och därefter har filmerna klippts ihop för ett "gemensamt" framfört musikaliskt alster.

--

Spelfolki

Under året har **Spelfolki** haft övningar varannan vecka i Klinte församlingshem. Övningarna har varit flitigt besökta men med anledning av Corona-pandemin avslutades vårterminen 2020 redan i mars. En terminsavslutning den 7 juni kunde dock arrangeras med hjälp av Pensionat Warfsholm, Klintehamn.

-

Dalarnas Spelmansförbund

Bingsjöstämman, som arrangeras av Dalarnas Spelmansförbund i samarbete med Bingsjö by och Folkmusikens Hus, ställdes in. Under stämmodagen bjöds i stället på en timmes webbsändning från Folkmusikens Hus med minnen, myter och musik. Därefter släpptes ett urval klipp från 2018, då Bingsjöstämman filmades med 360° kamera. Ett unikt material där man via dator eller mobiltelefon kunde röra sig runt i bilden och få en känsla av att vara på plats i Bingsjö.

Sveriges Spelmäns Riksförbund är:

Blekinge spelmansförbund
Bohusläns spelmansförbund
Dalarnas spelmansförbund
Dalslands spelmansförbund
Gotland Spelfolki
Gästriklands spelmansförbund
Hallands spelmansförbund
Hälsinglands spelmansförbund
Jämtland/Härjedalens spelmansförbund
Medelpads folkmusikförbund
Norrbottens spelmansförbund
Skånes spelmansförbund
Smålands spelmansförbund
Stockholms spelmansgille
Södermanlands spelmansförbund
Uplands spelmansförbund
Värmlands spelmansförbund
Västerbottens spelmansförbund
Västergötlands spelmansförbund
Västmanlands spelmansförbund
Ångermanlands spelmansförbund
Örebro läns folkmusikförbund
Östergötlands spelmansförbund

Ett stort tack till alla landskapsförbund för spelåret 2020
Styrelsen SSR